

18. Hva slags forhold var det mellom Jesus og Maria Magdalena?

• Det går klart frem av evangeliene at Maria Magdalena hadde stor kjærlighet til Jesus. Hun var blitt befridd fra syv demoner av ham, og hadde fulgt ham som en disippel, sørget for ham med det hun eide (Lk 8,2-3) og hadde vært sammen med Maria, Jesu mor og de andre kvinnene da Jesus ble korsfestet (Mk 15,40-41). Hun var ifølge evangeliene den første person som Jesus viste seg for etter oppstandelsen, etter at hun gråtende hadde lett etter ham (Jo 20,11-19). Av dette kommer den ærbødighet som Kirken har hatt for henne som et vitne om den oppstandne Kristus (se: *Hvem var Maria Magdalena?*) Ut fra disse avsnittene i evangeliet kan man ikke trekke den slutning at hun var en synderinne, og i enda mindre grad at hun var Jesu ektefelle.

• De som hevder at hun var Jesu hustru henviser til noen apokryfe evangelier. Alle, med et mulig unntak av en del av Tomas-evangeliet, ble skrevet etter de kanoniske evangeliene og har ikke historisk karakter, men er skrevet for å formidle gnostisk lære. Disse skriftene, som ikke i egentlig betydning forkynner evangeliene, er snarere tekster som inneholder det som ble sagt skulle være hemmelige åpenbaringer fra Jesus til sine disipler etter oppstandelsen. Mariam (eller Marianne eller Mirjam – navnet Magdalena forekommer ikke unntatt i noen få bøker) var den som best forsto disse åpenbaringene. Det er derfor hun er Jesu favorittdisippel og fra ham får motta en spesiell åpenbaring.

Hun var den første person som Jesus viste seg for etter oppstandelsen. Men ut fra disse avsnittene i evangeliet kan man ikke trekke den slutning at hun var en synderinne, og i enda mindre grad at hun var Jesu ektefelle.

► Motstanden hun møter fra apostlene, fordi hun er kvinne (i noen av disse skriftene: Tomas-evangeliet, Frelserens Dialoger, Pistis Sophia, Marias evangelium) gjenspeiler den negative holdningen noen av gnostikerne hadde mot det kvinnelige og mot Maria som en berømt disippel. Likevel ønsker noen mennesker å se på denne motsetningen som en gjenspeiling av den offisielle Kirkens holdning på den tiden mot det åndelige lederskap av kvinner som ble fremstilt i disse gruppene. Ingen av disse teoriene kan bevises.

► Denne motstanden har mer sannsynlig vært en konflikt mellom læresetninger: Peter og de andre apostlene konfronteres med de forestillinger som disse gnostiske gruppene fremla i Marias navn. Uansett: å bruke Maria var en måte å rettferdiggjøre de gnostiske ideene.

► I andre apokryfe evangelier, spesielt Filip-evangeliet, er Mariam (denne gang siteres hun også med sitt opprinnelige navn Magdalena) et forbilde for

gnostikerne, nettopp på grunn av sin kvinnelighet. Hun er det åndelige symbol på det å være en Kristi disippel og inntar en perfekt union med ham. I denne sammenheng snakker de om et kyss mellom Jesus og Maria (hvis denne teksten virkelig skal forstås på denne måten) som symboliserer dette forbund. Ved dette kysset, som var et slags sakrament større enn dåpen og eukaristien, etablerte gnostikeren seg som gnostiker. Hele tonen i disse skriftene er ganske fremmed for noen slags seksuelle hentydninger.

De som hevder at hun var Jesu hustru henviser til noen apokryfe evangelier. Alle, med et mulig unntak av en del av Tomas-evangeliet, ble skrevet etter de kanoniske evangeliene og har ikke historisk karakter, men er skrevet for å formidle gnostisk lære.

► Hvis Jesus selv gir apostelen Judas ordre om å forråde ham, så er det ifølge Judas-evangeliet for at når han dør, skal den guddomsognist som fantes i ham tilslutt være i stand til å befri seg fra kontakt med det kjødelige og tre inn i himmelen igjen. Ekteskap rettet mot det å få barn skal unngås, kvinner blir frelst bare hvis det ”feminine prinsipp” (thelus) som de personifiserer blir transformert til det maskuline prinsipp, det vil si hvis de opphører å være kvinner.

• Ingen seriøs forsker tar disse gnostiske tekstene som historisk bevis på et seksuelt forhold mellom Jesus og Maria Magdalena. Det er meget trist at denne anklage, som ikke har noen historisk basis og ikke engang fikk de kristne på den tiden til å forsvare seg mot den – dukker opp nå og da, som om det skulle være en stor nyhet.

► Den store misforståelsen er egentlig at disse skriftene blir brukt for å la dem si nøyaktig det motsatte av det de hadde til hensikt. Den gnostiske visjon – en blanding av platonsk dualisme og østerlandske doktriner, innhyllet i bibelske ideer – mener at den materielle verden er en illusjon, skapt av Gud i Det gamle testamente som er en ond gud eller i det minste underlegen, at Kristus ikke døde på korset, fordi han bare eksisterte tilsynelatende i en menneskekropp, noe som ville være uverdigg Gud (doketisme). Det merkelige er at det i dag finnes folk som tror at de i disse tekstene ser en opphøyelse av det kvinnelige prinsipp, av seksualitet og av den fullstendige og hemningsløse nytelse i denne materielle verden.